

J A A R B O E K H A V O 4

**Montessori Lyceum
Groningen**

2023 – 2024

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	3
2. Beoordelingen en bewaren	4
3. Literatuur	5
4. Algemene competenties en vaardigheden (ACV) Profielwerkstuk (PWS)	6
5. Verandering van vak of afdeling	6
6. Rooster	7
7. Het vrije deel: de invulling door het MLG	7
8. Regelingen t.a.v. toetsen, actieve taken, herkansingen en bevordering	8
9. Aanvullende voorzieningen	12

1. Inleiding

Beste leerling,

Voor je ligt het jaarboek Montessori-havo 4. Dit boekwerk staat vol met informatie die je nodig hebt om goed door het komend schooljaar heen te kunnen gaan. Zo staat er bijvoorbeeld voor elk vak in wat er op het programma staat, hoe je je cijfer berekent, wanneer je mag herkansen en wanneer je over gaat (en wanneer niet). Veel van deze informatie is ook belangrijk voor je ouders, dus zorg ervoor dat ook zij het lezen. Kortom, dit is een belangrijk boekwerk, dus lees het goed door! Als iets je niet duidelijk is vraag dan je mentor, vakdocent, de coördinator leerlingzaken of ons hoe het zit. (Dit schoolexamenboek kun je ook via www.montessorilyceumgroningen.nl inzien.)

We wensen je namens het Montessori-bovenbouwteam een heel goed schooljaartoe.

Bas Blanken & Lianne van Voorthuisen

Teamleiding Montessori-bovenbouw

2. Beoordelingen en bewaren

In de Montessori-bovenbouw krijg je te maken met drie verschillende soorten beoordelingen. Dat zijn: (1) de toetsen, (2) de actieve taken (po's) en (3) de handelingsdelen. Per vak worden er meerdere beoordelingen verspreid over het schooljaar gegeven. Dit gebeurt volgens een planning die aan het begin van het schooljaar bekend wordt gemaakt. Deze beoordelingen zijn ook aangegeven in het jaarprogramma en het PTA (programma van toetsing en afsluiting) van het betreffende vak en op de werkwijzer die je voor elk vak krijgt. Beoordelingen vinden niet onaangekondigd plaats. Hieronder vind je een korte beschrijving van de verschillende beoordelingen.

Toetsen

Toetsen zijn meestal schriftelijke toetsen, maar het kan ook gaan om mondelinge en kijk-/luistertoetsen. Een toets wordt met een cijfer beoordeeld en is onder voorwaarden herkansbaar (zie hoofdstuk 8). Toetsen worden aangekondigd in het toetsoverzicht en het PTA en in de leerwijzer van het betreffende vak.

In de Montessori-bovenbouw worden de toetsen tijdens lesweken en in vier toetsweken afgenomen volgens een planning die bij de start van het schooljaar bekend wordt gemaakt. De toetsen worden ook aangegeven op de werkwijzers die je bij elk vak krijgt.

Tijdens de toetsen gelden de volgende regels:

1. De laatste 15 minuten van een toets mag een leerling het lokaal niet meer verlaten. De leerling wacht dan tot het einde van de zitting.
2. De te maken opgaven worden met het gemaakte werk bij de surveillant ingeleverd.
3. De leerling heeft na correctie recht op inzage van het werk (toetsbespreking). Als de leerling zonder geldige reden afwezig is bij deze afspraak, dan vervalt dat recht. Sommige vakken hebben ook bonus-, tussen- of vrijstellingstoetsen. Deze toetsen hebben een beperkte omvang en vereisen een geringere voorbereiding. Ze worden in de lessen van het betreffende vak afgenomen. Hierover hoor je meer aan het begin van het schooljaar in de lessen van die vakken.

Actieve taken

Een actieve taak (po) is een opdracht die je individueel of samen in de loop van een periode (soms meerdere) uitvoert. Daarbij kun je denken aan het maken van een werkstuk, het uitvoeren van een onderzoek, het maken van een ontwerp, een bijbehorende presentatie e.d.. Een actieve taak kan ook bestaan uit een aantal kortere opdrachten die tezamen een beoordeling opleveren. Een actieve taak wordt niet alleen beoordeeld op de vakinhoud, maar ook op je manier van werken en op de mate waarin je bepaalde vaardigheden onder de knie hebt. Kortom, bij een actieve taak gaat het om kennen en kunnen.

Ook de actieve taken zijn opgenomen in de jaarplanning van de beoordelingen en in de werkwijzer van het betreffende vak. Bij elke actieve taak worden door de docent de planning (start, tussendeadlines en uiterste inleverdatum), de tussenliggende begeleiding en de beoordelingscriteria duidelijk aangegeven. Een actieve taak wordt beoordeeld met een cijfer en is niet herkansbaar. De docent geeft bij het opstarten van een actieve taak schriftelijk en mondeling aan hoe het begeleidingstraject er voor

jou als leerling uit gaat zien en tot welk moment je begeleiding kunt verwachten. Zo kun je aanwijzingen van je docent gebruiken om je actieve taak nog aan te passen of te verbeteren. Informatie over de uiterste inleverdatum van het eindproduct en beoordelingscriteria krijg je ook van je docent. De uiterste inleverdata voor actieve taken mogen niet liggen in de periode van 7 kalenderdagen voor de start van de toetsweek en 7 kalenderdagen na de toetsweek.

Handelingsdelen

Bij LO krijg je te maken met handelingsdelen. Die worden niet met een cijfer maar met een letter beoordeeld. Wat is een handelingsdeel? De naam zegt het al een beetje, je moet een bepaalde handeling verrichten. De opdrachten van het handelingsdeel worden beoordeeld met NA (= niet akkoord), V (= voldoende) of G (= goed), afhankelijk van de voortgang bij dit vak. Wanneer een uitwerking met NA wordt beoordeeld, moet je het werk verbeteren en ervoor zorgen dat het uiteindelijk V of G wordt. Een NA wordt namelijk bij de overgang naar het volgend leerjaar meegewogen. Zolang je nog een NA hebt, kun je niet slagen voor je examen of overgaan.

Berekening van het eindcijfer

Het overgangscijfer wordt berekend op grond van toetsen en actieve taken volgens de weging die per vak is aangegeven en wordt op een geheel cijfer afgerond. Voor de berekening van het schoolexamencijfer worden de cijfers op één decimaal vastgesteld.

Maatschappijleer en CKV worden respectievelijk afgesloten op schoolexamenniveau in havo 5 en havo 4 en kennen geen eindexamens. Deze vakken worden op de volgende manier afgerond. Een voorbeeld: 5,450 wordt 5,5. Het schoolexamencijfer wordt dan een 6.

De vakken die niet op het centraal schriftelijk examen worden getoetst (Maatschappijleer, profielwerkstuk, literatuur en CKV) vormen in het examenjaar een combinatiecijfer. Alle vakken tellen hierbij even zwaar. Het minimumcijfer per vak is 3,5. Scoor je lager dan 3,5 dan ben je gedoubleerd/gezakt.

Het bewaren van werkstukken, actieve taken en dossiers

Een leerling dient zelf een (digitale) kopie te bewaren van alle werkstukken, actieve taken en dossiers die beoordeeld worden, zodat hij/zij deze op een later moment in de schoolcarrière wederom kan aantonen en/of kan gebruiken ten behoeve van schoolactiviteiten. Voor het bewaren kun je je school-One Drive gebruiken.

3. Literatuur

Het vak Literatuur staat apart in het PTA vermeld en wordt op de cijferlijst bij je diploma als onderdeel van het combinatiecijfer – zie elders in dit PTA – opgenomen. Het vak staat niet apart op het lesrooster, maar komt bij de verschillende talen aan bod. Het werk dat hiervoor per taal gedaan wordt, vormt onderdeel van één gezamenlijk literaturo dossier.

Op de bladzijde voor Literatuur in dit PTA en op de leerwijzers van de verschillende talen kun je zien wanneer welk onderdeel aan bod komt en wat je in elke periode voor het vak Literatuur moet doen.

In het examenjaar vindt er een mondeling schoolexamen Literatuur op basis van het literaturofficeer plaats. Je mag dit mondeling examen alleen doen als je literaturofficeer compleet en goedgekeurd is. Daarvoor moeten alle onderdelen van het dossier (zie het PTA van Literatuur) minimaal met een V afgesloten worden. De onderdelen van het literaturofficeer dient de leerling individueel uit te voeren en uit te werken, tenzij anders door de docent aangegeven.

4. Algemene competenties en vaardigheden en het Profielwerkstuk (PWS)

Zowel in de maatschappij- als in de natuurprofielen wordt er tijd besteed aan het (verder) ontwikkelen van competenties en vaardigheden die na de Havo in het HBO ook van belang zijn.

In de natuurprofielen is competentiegericht onderwijs vormgegeven binnen de donderdagmiddag practica (de ACV, algemene competenties en vaardigheden zijn in de vakpta's opgenomen).

Profielwerkstuk

In de laatste periode van het schooljaar 2023-2024 maakt de leerling een start met het profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een uitgebreide praktische opdracht, die als onderdeel van het combinatiecijfer vermeld wordt op de cijferlijst. Het profielwerkstuk wordt met een cijfer beoordeeld. Het profielwerkstuk heeft steeds betrekking op een of meer profielvakken. Het profielwerkstuk wordt meestal samen met een medeleerling (in duo's) gemaakt. De leerlingen presenteren in havo 5 hun profielwerkstuk op de presentatiemiddag of -avond.

5. Verandering van vak of afdeling

Vakwissel

Alhoewel het lastig is, kan de leerling in Havo 4 uiterlijk twee weken na periode 2 nog een aanvraag doen bij de mentor om van vak te veranderen. Voorwaarden daarbij zijn:

- Lesgevende docenten hebben vastgesteld dat de leerling het niveau van het vak/profiel niet aankan en de werkhouding niet de aanleiding is.
- Wisseling is alleen mogelijk als er nog ruimte is in een klas en/of lesgroep en als de wisseling past in het rooster.
- Ouders/verzorgers hebben schriftelijke toestemming gegeven voor de wisseling van vak en/of profiel.

Wisseling van vak betekent dat gemiste onderdelen ingehaald moeten worden. Daarbij geldt: hoe later de leerling dit doet, des te groter is de hoeveelheid (extra) werk. Toch kan het soms noodzakelijk zijn.

Afdelingswissel

Indien een leerling de overstap maakt van Vwo 4 naar Havo 4 geldt dat:

- In principe alle behaalde Vwo 4 cijfers vervallen.
- In overleg met de docent leerlingen specifieke resultaten mogen meenemen naar Havo 4.
- De mee te nemen resultaten geen nadelige gevolgen hebben voor de eindbeoordeling voor het vak in Havo 4.

6. Rooster

In de Montessori-bovenbouw heb je twee soorten (verplichte) vaklessen: de klasselessen en de begeleidingslessen. Voor bijna alle vakken heb je zowel een klasse- als een begeleidingsles. Deze lessen zijn voor je ingeroosterd, dit rooster vind je in Magister.

Naast de klasselessen en begeleidingslessen is er ruimte voor culturele activiteiten, remedieermomenten, vakbegeleiding, vrijstellings- of bonustoetsen, het inhalen van belangrijke gemiste lessen en nog meer.

Naast klasse- en begeleidingslessen is er een wekelijks mentoruur ingeroosterd. Alle lessen duren 50 minuten, de lesdag loopt van 08.30 uur tot uiterlijk 16.15 uur. Op de donderdagmiddag moet je beschikbaar zijn voor diverse activiteiten tot 16.30 uur. Soms zijn er op de vrijdagmiddag activiteiten na de lessen, zoals een inhaalmoment.

7. Het vrije deel: de invulling door het MLG

Zoals je uit de voorlichting in de onderbouw wel weet, krijg je in de bovenbouw te maken met vakken uit het gemeenschappelijk deel, uit het profieldeel en uit het vrije deel. Over het vrije deel willen we hier nog een paar opmerkingen maken. Het vrije deel bevat in de eerste plaats vakken waaruit je zelf een keuze moet maken. Daarnaast bevat het vrije deel ook een paar onderdelen, die we als school zo belangrijk vinden dat we die aan elke leerling aanbieden. Deze onderdelen van het vrije deel willen we hier kort aan je voorstellen. Hierover hoor je gedurende het schooljaar meer.

Mentoraat

Net als in de onderbouw heb je in de bovenbouw ook een mentor. Een mentor begeleidt ongeveer twintig leerlingen. Regelmatig praat je individueel of in je mentorgroepje met de mentor over je vorderingen op school. Uiteraard kun je ook met andere dingen bij je mentor aankloppen. Aan het begin van havo 4 is er een introductieprogramma om je mentor en je medeleerlingen van de mentorgroep beter te leren kennen. Je gaat in principe ook met je mentorgroep (vaak gecombineerd meteen andere mentorgroep) op uitwisseling. Tijdens het schooljaar is de mentor jouw eerste aanspreekpunt op school. Drie keer per jaar kun je samen met je ouders/verzorgers met je mentor op de mentorspreekavond van gedachten wisselen over je resultaten. Uiteraard kunnen je ouders/verzorgers ook op andere momenten met de mentor contact opnemen. In het rooster is een apart mentoruur opgenomen. Er is geen docentenspreekavond; met een vakdocent kan individueel een afspraak worden gemaakt.

Internationalisering

In Havo 4/ Vwo 4 vindt internationalisering plaats in de vorm van een uitwisseling met diverse scholen in het buitenland.

Loopbaanoriëntatie

Alhoewel een vervolgopleiding soms ver weg lijkt, is het verstandig om al op tijd te beginnen met je oriëntatie op de toekomst. Via het decanaat word je regelmatig geïnformeerd over onderwijsbeurzen, open dagen en voorlichtingsbijeenkomsten. Ook organiseert de school in december een terugkommiddag, waarop oud-leerlingen informatie geven over hun vervolgstudie. Je kunt ook via je mentor zelf een afspraak met de decaan maken.

ICT

Van leerlingen in de bovenbouw wordt verwacht dat ze in staat zijn om in Word een verslag/werkstuk te maken, dat ze Excel, inclusief het maken van grafieken, beheersen en een presentatie met PowerPoint kunnen geven. Je bent verplicht je werkstukken (digitaal) te bewaren.

Remediëren

Zoals je verderop in deze inleiding kunt lezen, heb je de mogelijkheid om herkansingen te doen. Om ervoor te zorgendat de herkansingstoets beter gaat, moet je (samen met je docent) de gemaakte toets goed bekijken om vast te stellen wat er misging bij de voorbereiding. Wanneer je dat weet, kun je er bij de voorbereiding van de herkansingstoets rekening mee houden. Dit voorbereiden op de herkansing heet remediëren.

De secties bieden in de klasse- en begeleidingslessen een remedieerprogramma aan. Wanneer je de toets voor een bepaald vak niet goed hebt gemaakt, kun je deze activiteit tijdens de lessen volgen om de proefwerkstof beter onder de knie te krijgen en zo bij de herkansing een beter resultaat te behalen.

8. Regelingen t.a.v. toetsen, actieve taken, herkansingen en bevordering

Havo 4 heeft vier toetsweken. Voor sommige vakken is er tijdens de periode een tussentoets en voor de meeste vakken is er in de toetsweek een toets. Het rooster voor deze toetsen en de toetsweek wordt tijdig in Magister en/of met de leerlingenmail bekendgemaakt.

Wanneer een toets niet helemaal gegaan is zoals je gewild had, bestaat er de mogelijkheid tot herkansing (met uitzondering van de toetsen van de laatste toetsweek). Hoe deze regeling precies in elkaar zit, lees je in onderdeel "Algemeen" van dit hoofdstuk. Verder krijg je in de vierde klas bij een aantal vakken al te maken met het schoolexamen, waarop dan ook de officiële examenregelingen van toepassing zijn. Deze regelingen zijn in te zien op de MLG-website.

Algemeen

Begrippen:

Herkansingstoets: een toets, die door een leerling opnieuw wordt gemaakt.

Inhaaltoets: een toets, die alsnog wordt afgelegd, omdat de leerling op het moment van toetsing afwezig was.

1. Een leerling die alle voorafgaande toetsen heeft gemaakt mag per periode één toets herkansen; in totaal drie herkansingen per jaar. De toetsen van de laatste toetsweek zijn niet herkansbaar.
2. Bij ziekte of afwezigheid tijdens de toetsweek geldt dat je een herkansing voor die periode verliest (dit geldt niet voor tussentoetsen). Als je afwezig bent bij de herkansing, dan verlies je de mogelijkheid tot herkansing. Mocht het verliezen van de herkansing de overgang naar een volgend leerjaar in de weg staan, dan krijg je de mogelijkheid aan het eind van het schooljaar alsnog de herkansing van de betreffende periode doen. Gemiste toetsen moeten uiteraard worden ingehaald. Leerlingen die toetsen hebben gemist zijn verplicht aan de inhaalrondes deel te nemen. Zonder opgave van redenen wegblijven bij een toets wordt beschouwd als een onregelmatigheid. Dit geldt ook voor mondelinge toetsen.
3. Mondelinge toetsen, actieve taken en practica zijn niet herkansbaar met uitzondering van de discussie voor de vakken Nederlands en Engels. Deze zijn wel herkansbaar en vallen onder de herkansingsregeling.
4. Een leerling met een onvoldoende voor een afgesloten SE-vak (zoals CKV) mag voor dit vak in het volgend leerjaar één herkansingstoets/opdracht maken over de stof van het hele voorgaande leerjaar. Ook een SE-toets uit periode 4 kan in periode 1 van het volgende schooljaar herkanst worden. Na overleg met de betrokken docent volg je een remedieertraject om je voor te bereiden op deze herkansing. Dit kost één herkansing in het volgend leerjaar.
5. Het zonder geldige reden overschrijden van de uiterste inleverdatum van een actieve taak wordt aangemerkt als een onregelmatigheid (in de zin van de regelgeving) en de procedure rond onregelmatigheden is hier van toepassing. Gebruikelijk is dat de schoolleiding het cijfer 1 toekent met de mogelijkheid om voor een door de schoolleiding vast te stellen datum de actieve taak alsnog in te leveren onder inhouding van 1 herkansing en/of met vooraf aangegeven aftrek in punten van het eindcijfer.
6. Mocht het vervallen van een herkansingsrecht de overgang naar een volgend leerjaar in de weg staan, dan kan de teamleider aan het einde van het schooljaar besluiten de leerling alsnog een herkansingsrecht toe te kennen.

Bevordering van havo 4 naar havo 5

De overgangsnormen zijn afgeleid van de slaag-/ zakregeling voor Havo. De overgangsnormen zijn gebaseerd op hele cijfers afgeronde gemiddelden. Elk vak dat een leerling afrondt met een 5 telt als 1 tekort. Elk vak dat een leerling afrondt meteen 4 telt als 2 tekorten. Elk vak dat een leerling afrondt met een 3 of lager telt als 3 tekorten.

Om bevorderd te kunnen worden naar Havo 5 zal de leerling alle toetsen, actieve taken en handelingsdelen die bepalend zijn voor de overgang naar Havo 5 afgerond moeten hebben. Voor de handelingsdelen geldt dat deze met minimaal een V afgerond moeten

zijn.

Voorwaarden voor bevordering naar Havo 5:

Aantal tekorten:	Bevorderd naar:	Gemiddelde score op alle vakken:
0 – 1	Havo 5	n.v.t.
2	Havo 5	≥ 6,0
3 in 2 vakken	Havo 5	≥ 6,0
Aanvullende bepalingen: <ul style="list-style-type: none">- Er mag maximaal 1 tekort zijn voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde.- De eindbeoordeling voor het vak LO is een V (voldoende) of G (goed).- Van de vakken Studium Generale en CKV telt slechts 1 vak mee als 1 compensatiepunt of tekort.- De vakken Cambridge en Cultuur & Wetenschap (C&W) tellen niet mee bij de berekening van de gemiddelde score op alle vakken.		

Bespreekzone

Op voorstel van de teamleider kan een leerling met een lijst die niet voldoet aan de eisen van categorie 1 in bespreking genomen worden in de rapportvergadering. Deze leerling moet in elk geval voldoen aan de volgende voorwaarde:

- 4, overige vakken 6 of hoger en onvoldoende compensatie
- 5+5, overige vakken 6 of hoger en voldoende compensatie. De beide onvoldoendes zitten in de eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels of wiskunde
- 5+5, overige vakken 6 of hoger en onvoldoende compensatie. Daarnaast is er maximaal één tekort in één van de eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde
- 4 + 5, overige vakken 6 of hoger en onvoldoende compensatie. Het cijfer 4 is niet behaald op wiskunde, Nederlands of Engels
- 5 + 5 + 5, overige vakken 6 of hoger en voldoende compensatie. De compensatie is verdeeld over tenminste twee vakken. Daarnaast is er maximaal één tekort in één van de eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde
- 5 + 5 + 4, overige vakken 6 of hoger en voldoende compensatie. De compensatie is verdeeld over tenminste drie vakken. Daarnaast is er maximaal één tekort in één van de eindcijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde

Een leerling valt in de bespreekzone als hij niet aan de voorwaarden voor bevordering voldoet, maar wel aan de voorwaarden voor bespreking voldoet. Door docenten, mentor en teamleider wordt in de overgangsvergadering bepaald of een leerling kansrijk is in Havo 5. Indien een leerling kansrijk is wordt een reparatietraject aangeboden. Als de leerling aan het reparatietraject voldoet wordt de leerling alsnog bevorderd naar Havo 5.

Het reparatietraject is een schriftelijk vastgelegd individueel programma waaraan de leerling moet voldoen om alsnog bevorderd te worden naar Havo 5. Hierin is in ieder geval opgenomen:

- Welke taken (o.a. toetsen en opdrachten) een leerling moet uitvoeren en met welke beoordeling.
- Welke werkhouding van een leerling verwacht wordt.
- Welke ondersteuning de school hierbij biedt en welke verplichting de leerling aangaat.

Uitzonderlijke omstandigheden

De teamleider kan, wanneer er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden (bijvoorbeeld t.a.v. gezondheid), een leerling bevorderen naar Havo 5, dan wel ter bespreking opvoeren in de overgangsvergadering.

Herbeoordeling

Als een leerling het niet eens is met een toegekend cijfer voor een schriftelijke toets, mondelinge toets of een praktische opdracht, dient de leerling de volgende procedure in acht te nemen:

- De leerling vraagt binnen vijf werkdagen, nadat het werk individueel besproken is, een herbeoordeling aan.
- In deze aanvraag, die schriftelijk moet worden ingediend, wordt beargumenteerd aangegeven waarom bezwaar wordt aangetekend. De aanvraag wordt ingeleverd bij de teamleider.
- De teamleider beoordeelt of de argumentatie voldoende is om een herbeoordeling toe te kennen. Als dat het geval is, wordt het werk ter beoordeling voorgelegd aan een docent uit dezelfde vaksectie.
- Bij de herbeoordeling kan het cijfer hoger, gelijk dan wel lager worden vastgesteld. Het laatst gegeven cijfer is bindend.
- In gevallen, waarin het reglement niet voorziet, beslist de rector.
- Voor het geval de leerling het niet eens is met de herbeoordeling of het genomen besluit kan de leerling in beroep gaan op grond van het Examenreglement O2G2.

Onregelmatigheden

Wanneer een leerling bij een toets, praktische opdracht of handelingsdeel zich aan onregelmatigheden schuldig maakt wordt het Examenreglement O2G2 (zie website) gehanteerd. Bij onregelmatigheden kan het bijvoorbeeld gaan om: spieken, plagiaat, het gebruik of laten afgaan van elektronische hulpmiddelen (o.a. smartphone) bij toetsen en practica en zonder geldige reden afwezig zijn bij een toets.

Op grond van het Eindexamenbesluit VO kan de school, na raadpleging van de betrokkenen, maatregelen nemen. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is dat het cijfer 1,0 wordt toegekend. Het Examenreglement O2G2 is in te zien op de website van het Montessori Lyceum Groningen.

Citaten, parafrasen en plagiaat

Handelingsdelen, actieve taken en het profielwerkstuk worden uiteraard door de leerling zelf gemaakt, al dan niet in (bij de begeleider bekende) samenwerking met medeleerlingen. Hierin is het opnemen van citaten en parafrasen (een parafraze is een in eigen woorden weergegeven citaat) toegestaan, mits als zodanig aangegeven en voorzien van een volledige bronvermelding. Dit geldt voor zowel tekst- als beeldmateriaal.

Onder plagiaat verstaan we het opnemen van citaten en parafrasen op een zodanige wijze dat de schijn gewekt wordt dat het om eigen kennis en inzichten gaat. Plagiaat wordt aangemerkt als een onregelmatigheid en dat betekent dat bij constatering de schoolleiding na raadpleging van de betrokkenen maatregelen zal nemen. Dit kan variëren van het ontzeggen van verdere deelname aan het schoolexamen tot het geheel of gedeeltelijk overmaken van het betreffende onderdeel van het schoolexamen, dan wel het toekennen van het cijfer één.

9. Aanvullende voorzieningen

Algemeen

In de onderbouw is vastgesteld of een leerling recht heeft op aanvullende voorziening. Dit is ook van toepassing in de bovenbouw, tenzij:

- Dit recht in strijd is met de regelgeving met betrekking tot examens.
- In de onderbouw is aangegeven dat het verleende recht alleen in de onderbouw van toepassing is.

Indien een leerling in de bovenbouw geen recht meer heeft gekregen op aanvullende voorzieningen, maar daar wel recht op denkt te hebben, kan de leerling tot uiterlijk een week voor de eerste toetsweek via de mentor contact opnemen met het IOT (intern ondersteuningsteam). Het IOT adviseert op basis van de bekende gegevens (al dan niet met een rapportage van een extern deskundige) het bevoegd gezag omtrent het gebruik maken van bijzondere regelgeving. Het bevoegd gezag besluit of een leerling voor bijzondere regelgeving in aanmerking komt. De onderwijsinspectie kan om inzage in de rapportage over deze leerlingen vragen.

Leerlingen met een buitenlandse nationaliteit voor wie Nederlands niet de moedertaal is en die korter dan zes jaar in Nederland verblijven, kunnen een aanvraag doen voor aanvullende voorzieningen. Ook deze aanvragen worden eerst gecontroleerd en daarna op verzoek voorgelegd aan de onderwijsinspectie.

Verlenging van de toetsduur

Als leerlingen recht hebben op verlenging van de toetsduur is de duur van de verlenging:

Toetsduur	Toetsduur-verlenging
40 minuten	+ 10 minuten
60 minuten	+ 10 minuten
75 minuten	+ 15 minuten
90 minuten	+ 20 minuten
120 & 150 minuten	+ 30 minuten